

**Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Специальная (коррекционная) общеобразовательная школа-интернат
для слепых и слабовидящих имени В.Ш.Дагаева»**

**Приложение 1
к АООП ООО**

Утверждаю
Директор ГБОУ «С(к)ОШИСС имени В.Ш.Дагаева»
_____ / Ч.А.Гайрабеков/

Приказ № 79 от 31 08 2023 г.

**Фонд оценочных средств
по учебным предметам
основного общего образования
5-10 классы
(слепые и слабовидящие)**

**Фонд оценочных средств
по учебному предмету «Чеченская литература»
5-9 классы
(слабовидящие)**

Составители:
Сулейманова Субар Сайдхасановна
Байтулаева Асма Самрудиновна

г. Грозный
2023/2024

Паспорт фонда оценочных средств

Данный фонд оценочных средств разработан для 5-9-х классов «ГБОУ С(к)ОШИСС им. В.Ш. Дагаева», по учебному предмету «Чеченская литература» (для слабовидящих и соответствует Федеральному государственному образовательному стандарту для детей с ОВЗ, учебному плану школы, рабочей программе учебного предмета, реализуемым в соответствии с ФГОС ООО, образовательным технологиям, используемым в преподавании данного учебного предмета для слабовидящих.

Оценочные средства разработаны для проверки качества формирования знаний, умений, навыков (УУД) на этапе входного и итогового контроля и являются действенным средством не только оценки, но и обучения.

Структурными элементами фонда оценочных средств являются комплекты контрольно-оценочных средств, разработанных по данному учебному предмету.

Целями разработки и использования фонда оценочных средств являются:

- оценка качества образования по учебному предмету;
- обеспечение сопоставимости образовательных достижений, обучающихся зависимости от условий образовательного процесса
- выявление пробелов в знаниях, обучающихся и своевременная корректировка их индивидуального обучения;
- определение эффективности организации образовательного процесса в школе.

При подготовке оценочного материала для слабовидящих необходимо использовать:

- Шрифт Arial полужирный
- Кегль 16-22
- Интервал 1,5

Критерии оценивания различных видов оценочных средств

Для выявления и сравнения результата учебной деятельности с требованиями, которые задаются данной программой, будет проводиться контроль знаний и умений учащихся. Основная цель контроля состоит в обнаружении достижений, успехов учащихся, через призму которых рассматриваются недостатки в осуществлении учебной деятельности, пробелы в знаниях; в указании путей совершенствования, углубления знаний, умений учащихся.

Контроль знаний учащихся осуществляется в виде:

1. Проверочных работ - используются при фронтальном, текущем и итоговом контроле с целью проверки знаний и умений учащихся по достаточно крупной и полностью изученной теме программы;

2. Устного опроса – проводится преимущественно на первых этапах обучения, когда требуется систематизация и уточнение знаний учащихся;

3. Тестов – задания свободного выбора ответа и задания, где ввод определенным образом ограничен. Тесты дают точную количественную характеристику не только уровня достижения учащегося, но также могут выявить уровень общего развития; умения применять знания в нестандартной ситуации, находить способ построения учебной задачи.

**Эталон критериального оценивания
разных форм тестовых заданий**

	Формы тестовых заданий и их параметры	оценивание
	Выбор одного варианта ответа из предложенного множества	1 балл
	Выбор нескольких верных вариантов ответа из предложенного множества	Максимально – 2 балла
	без ошибок	2балла
	выполнение задания с одной ошибкой (одного неверно указанного, или одного недостающего варианта, или лишнего наряду с верными вариантами)	1 балл
	2 и более ошибки	0 баллов
	Задания на установление соответствия	Максимально – 2 балла
	без ошибок	2балла
	выполнение задания с одной ошибкой (одного неверно указанного, или одного недостающего варианта, или лишнего наряду с верными вариантами)	1 балл
	2 и более ошибки	0 баллов
	Задание на установление правильной последовательности	максимально – 2 балла
	без ошибок	2балла
	выполнение задания с одной ошибкой	1 балл
	2 и более ошибки	0 баллов
	Задание на заполнение пропущенного ключевого слова (открытая форма задания)	максимально – 2 балла
	без ошибок	2балла
	выполнение задания с одной ошибкой	1 балл
	2 и более ошибки	0 баллов
	Задание на классификацию материала (н-р, распределение слов по частям речи в столбцы или строки таблицы)	Максимально – по количеству категорий
	за каждую верно заполненные столбец или строку таблицы	1 балл
	Графическая форма тестового задания	
	<i>Индивидуально для каждого предмета</i>	

Эталон перевода баллов в оценки

86% - 100%	60% - 85%	34% - 59%	0% - 33%
«5»	«4»	«3»	«2»

Например:

8 баллов из 50 баллов;

$100:50*8=16\%$

Мах хадоран г1ирсийн фонд (МХГ1Ф)

Нохчийн литература

5 класс

Тест №1

(1-ра вариант)

1. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

- 1) дийцарш, статьяш;
- 2) стихаш, поэмаш;
- 3) х1етал-металш, иллеш;
- 4) пьесаш, романащ.

2. Туьйранаш хуьлу:

- 1) исторически;
- 2) биографически;
- 3) этнографически;
- 4) инзаре-тамашийна.

3. Хин – т1ай, некъан – накъост.

Х1окху х1етал-металан нийса жоп билгалдаккха:

- 1) говр;
- 2) Iаса;
- 3) ворда;
- 4) п1аьлдиг.

4. – Г1айг1а ма йелахь, сан хьоме да. Дукха хан йалале, могош-маьрша а долуш, со йуха ц1а кхочур ду хьуна. Сан т1омах йаккхий кхо мас, дог1а а тохий, хьайн т1орказ чу д1айилла.

Х1ара дешнаш х1окху туьйранера ду:

- 1) «Кхо ваша».
- 2) «Хьекъал долу йоI а, лулахо а».
- 3) «Тамашийна олхазар».
- 4) «Добьшуш хилла к1ант».

5. Диалог олу:

- 1) цхьамма дечу къамелах;
- 2) шина (йа масех) стага дечу къамелах;
- 3) дуьйцуш волчуьнга ладог1арх;
- 4) шен къамелехь масалш далорах.

6. – Х1инца хьан дола бели со. Хьо холчу а х1обьтина, соьгара г1о эшна, со хьашт ма-хиллинехь, х1ара мерз багор ахьа, со т1екхочур бу хьуна.

Х1ара дешнаш х1окху туьйранера ду:

- 1) «Кхо ваша».
- 2) «Кхо ваша а, саьрмак а».
- 3) «Тамашийна олхазар».
- 4) «Дьошуш хилла к1ант».

7. Даима стигала хьобжуш йерг.

Х1етал-металан нийса жоп билгалдаккха:

- 1) мунда;
- 2) туьнкалг;
- 3) борз;
- 4) к1удал.

8. Нийсачу йа тардинчу маь1нехь долу дош йа кьамелан алар ду:

- 1) аз;
- 2) байт;
- 3) мукьам;
- 4) троп.

9. «Барзо 1ахарца мохк кьовсар» туьйранахь барзо тоьшаллина далийнара:

- 1) ж1аьла;
- 2) цхьогал;
- 3) ц1обкьалом;
- 4) куьйра.

10. Туьйра «Майра к1ант Сулима» йаздина:

- 1) Мусаев М.М.;
- 2) Исмаилов А.Т.;
- 3) Саидов Б.С.;
- 4) Гацаев С.А.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	«5»	«4»	«3»	«2»
3	4	1	3	2	1	2	4	2	3	14-15	10-13	7-9	1-6

(2-г1а вариант)

1. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

- 1) очеркаш, дийцарш;
- 2) стихаш, поэмаш;
- 3) х1етал-металш, кицанаш;
- 4) повесташ, романаш.

2. «Тамашийна олхазар» туьйранан автор ву:

- 1) Саидов Билал;
- 2) Мусаев Мохьмад;
- 3) Исмаилов Абу;
- 4) халкъ.

3. Къамелехъ адамийн синхаам кIарг а беш, хIума поэтически а, исбаьхьаллин а билгалонашца гойтучух олу:

- 1) эпитет;
- 2) дерзор;
- 3) дустар;
- 4) метафора.

4. Инзаре а, тамашийна а хиламийн хьокъехъ халкъо хаздина кхоьллина дийцарш ду:

- 1) аларш;
- 2) кицанаш;
- 3) тидамаш;
- 4) туьйранаш.

5. Диалог олу:

- 1) цхьамма дечу къамелах;
- 2) шина (йа масех) стага дечу къамелах;
- 3) дуйцуш волчуьнга ладогIарх;
- 4) шен къамелехъ масалш далорах.

6. Туьйранаш хуьлу:

- 1) исторически;
- 2) биографически;
- 3) этнографически;
- 4) инзаре-тамашийна.

7. Цхьа хан йаьллачу хенахъ хIара кхо кIант шайн ден коша тIе эха воьлла. Иштга хIорш лелаш, шайн дена доьгIна туьхан чурт жимлуш хилар хааделла кIенташна.

ХIара дешнаш хIокху туьйранера ду:

- 1) «Доьшуш хилла кIант».
- 2) «Барзо Iахарца мохк къовсар».
- 3) «Кхо ваша».
- 4) «Тамашийна олхазар».

8. Нийсачу йа тардинчу маьIнехъ долу дош йа къамелан алар ду:

- 1) троп;

- 2) забар;
- 3) хабар;
- 4) байт.

9. Кхетам луш долу доца аларш ду:

- 1) байташ;
- 2) кицанаш;
- 3) туьйранаш;
- 4) дийцарш.

10. «Чкъьордиг» туьйранан автор ву:

- 1) Саидов Б.С.;
- 2) Мусаев М.М.;
- 3) Гацаев С.А.;
- 4) Исмаилов А.Т.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		«5»	«4»	«3»	«2»
3	4	1	4	2	4	3	1	2	3		14-15	10-13	7-9	1-6

Тест №2 (1-ра вариант)

1. Нохчийн халкъан барта кхоллараллех олу:

- 1) дийцар;
- 2) алар;
- 3) лексика;
- 4) фольклор.

2. Мамакаев 1.Ш. вина:

- 1) 1918-1958;
- 2) 1920-1980;
- 3) 1922-1995;
- 4) 1922-1978.

3. «Кегий йийсарш» дийцаран автор ву:

- 1) Саидов Билал;
- 2) Мусаев Мохьмад;
- 3) Гайсултанов 1.Э.;
- 4) Гацаев СаьИд.

4. Хьанна лерина йу «Борз йу уг1уш» стихотворени?

- 1) Ахматова Раисина;

- 2) Саракаев Хьамзатана;
- 3) Муталибов Зайндина;
- 4) Мамакаев Мохьмадна.

5. Оха шух дозалдо, к1ентий, /Парг1ато аш йелла тхуна./Г1ийлачийн хилла вежарий,/Х1ора шух хьоме ву суна.

Х1ара могл1анаш муьлхачу стихотворенера ду, мила ву автор:

- 1) Муталибов З. «Доттаг1алла»
- 2) Сулейманов А. «Борз йу уг1уш»
- 3) Ахматова Р. «Лийрбоцурш».
- 4) Сулаев М. «Ламанан хи».

6. Саракаев Хь. «Баьпкан чкьуйриг» произведенин жанр билгалйаккха:

- 1) роман;
- 2) повесть;
- 3) очерк;
- 4) дийцар.

7. «Баьпкан йуьхк» стихотворенин автор ву:

- 1) Арсанукаев Ш.А.;
- 2) Кагерманов Д.Д.;
- 3) Окуев Ш.Х.;
- 4) Сатуев Хь.Д..

8. – Хьуна дика дийцарг,

Диканца хьо вахарг, –

Олий, доладора

Зарийата хабар.

Х1ара дешнаш х1окху туьйранера ду:

- 1) «Майра к1ант Сулима».
- 2) «Кхо ваша».
- 3) «Тамашийна олхазар».
- 4) «Чкьоьрдиг».

9. Фольклор халкъан хьекъал бохург ду:

- 1) оьрсийн маттахь;
- 2) нохчийн маттахь;
- 3) г1алг1айн маттахь;
- 4) ингалсан маттахь.

10. «Сан хьоме Нохчийчоь» стихотворенин автор ву:

- 1) Окуев Ш.Х.;

- 2) Гацаев Саид;
- 3) Мусаев Мохьмад;
- 4) Саидов Билал.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		«5»	«4»	«3»	«2»
4	1	3	4	3	4	1	1	4	1	15	14-	10-13	7-9	1-6

(2-г1а вариант)

1. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

- 1) пьесаш, повесташ;
- 2) стихаш, поэмаш;
- 3) кицанаш, туьйранаш;
- 4) дийцарш, романащ.

2. Монолог олу:

- 1) цхамма дечу къамелах;
- 2) шина (йа масех) стага дечу къамелах;
- 3) кхаамма дечу къамелах;
- 4) дуккха а адамаша дечу къамелах.

3. Цул т1аьхьа генарчу ирзу т1ехь гулделлера т1айре т1ера дерриг а сешлахь тоьлла тхьамданащ. Кхеттачу беттасехь дика къаьстара гу т1е а баьлла къамел деш болу Кура Сай.

Х1ара дешнаш х1окху туьйранера ду:

- 1) «Ц1ен маьхьси».
- 2) «Кхо ваша а, саьрмак а».
- 3) «Тамашийна олхазар».
- 4) «Бирдолаг».

4. Букарчу т1лг1ешца керчадеш чхернаш,/Х1аваэ хьалакхуйсуш жовх1арийн тхи,/ Ша х1орде сихделла, хедадеш лаьмнаш,/Хаьхкина охьадог1у ламанан хи.

Мила ву х1окху могланийн автор?

- 1) Муталибов З.А.;
- 2) Сулейманов А.С.;
- 3) Гайсултанов 1.Э.;
- 4) Сулаев М.М.

5. 1. Гайсултановн «Кегий йийсарш» дийцарехь коьрта турпалхо мила ву?

- 1) Г1ойсам;
- 2) Ханпаш;
- 3) Зайнди;
- 4) 1али (Александр)

6. Кица къамелан ... ду:

- 1) шекар;
- 2) моз;
- 3) даьтта;
- 4) тубха.

7. Дехха дийцинчул т1аьхьа: «Кхечунна даьккхинчу ор чу ша ца ваха амал дац бохург ду т1аьхьара а хьох г1он дерг», – аьлла, шен къамел чекх а даьккхина, катобхна борз схьалецира дарбанна сихделлачу лобмо.

Х1ара дешнаш х1окху тубйранера ду:

- 1) «Ц1ен маьхьси».
- 2) «Кхо ваша а, саьрмак а».
- 3) «Тамашийна олхазар».
- 4) «Майра к1ант Сулима».

8. «Чкьоьрдиг» тубйранан автор ву:

- 1) Саидов Билал;
2. Мусаев Мохьмад;
3. Исмаилов Абу;
- 4) Гацаев СаьИд.

9. Кагерманов Доккин «Доттаг1алла» дийцар т1ехь шегара ледарло йалийтира:

- 1) Хьамзата;
- 2) Халида;
- 3) Новраза;
- 4) Хьамида.

10. «Малх чубаре хьобжура иза» дийцар т1ехь билгалйаьккхина хан муьлха йу?

- 1) Хьалхалера хан.
- 2) къам махкахдаьккхина хан.
- 3) Т1ом д1абирзина хан.
- 4) Т1ом болу хан.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	«5»	«4»	«3»	«2»
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-----	-----	-----	-----

3	1	4	4	4	4	1	4	3	2		14-15	10-13	7-9	1-6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	-------	-------	-----	-----

бкласс

Тест №1

Вариант 1

1. Эвтархойн Ахьмадан илли (Х1ун 1алашо йолуш араваьлла хилла Эвтархойн Ахьмад?) д1айазде

2. Г1енахьа х1ун гира Эвтархойн Ахьмадна?

- а) Хаза маьлхан з1аьнарш;
- б) Шийла, сирла шовданаш;
- в) Г1алаг1азкьичун гило шен гила чехош.

3. Гермачигара Наьрташ дийцарехь йуьртарчу наха Гермачигара наьрташ ара муха баьхна?

- а) йуург ца йоубьтуш;
- б) Г1ом бина, кхерийна;
- в) Наьрташна т1е дог1у хи д1асацийна.

4. Наьрт - аьрстхой кхерор дийцарехь хьан кхерийра наьрт-аьрстхой?

- а) паччахьан эскаро;
- б) воккхачу стага;
- в) кегийчу наха.

5. Гайсултанов 1умаран дахаран шераш хилла ...

- а) 1920 - 1979;
- б) 1918 - 1958;
- в) 1903 - 1948.

6. Гайсултанов 1умаран "Нийса кхел" ц1е йолчу дийцаран коьртачу турпалхочун ц1е йара ...

- а) Дика;
- б) Дикалг;
- в) Дикбер.

7. «Нийса кхел» дийцарехь Дикалгира даьллачун нийса кхел хьан йира?

- а) Моллас;
- б) Йалхочо;
- в) Йуьртарчу наха.

8. Мила ву х1окху могланийн автор?

*"Хьаиша вац со маьхан хьаьттахь, йистера б1аьрг тоха веьна.
Со вага веьна кху лаьттахь, охане довха дог тесна ..."*

- а) Сатуев Хьусайн;

- б) Рашидов Шаид;
- в) Эдилов Хас-Мохьмад.

9. Маца муьлхачу йуьртахь вина Сатуев Хьусайн?

- а) 1919-чу шарахь 1алхан-Г1алахь;
- б) 1929-чу шарахь 1алхан-Чуртахь;
- в) 1939-чу шарахь 1алхан-ЙУьртахь.

10. Сатуев Хьусайна йазьийнчу басни ц1е д1айазье

Вариант 11

1. Ошаев Халид вина:

- а) 1898-1977
- б) 1909-1972
- в) 1920-1999

2. «Чайра» дийцарехь Мохьмад мичара ц1а вог1уш хилла?

- а) Москва;
- б) Казахстан;
- в) Пермь.

3. Х1ун бахьана дара Мохьмад а, цуьнан доьзал а Казахстане 1ер?

- а) Балха бахана;
- б) Сакъера бахана;
- в) Сибрех бахийтина.

4. Муьлхачу хенахь д1абохийна вайн нах Сибрех?

- а) 15 февраль 1945;
- б) 23 февраль 1944;
- в) 13 март 1946.

5. Муьлхачу йуьртара вара Мохьмад?

- а) Шуьйтара;
- б) Г1алара;
- в) Лакха –Ч1инха.

6. Муьлхачу произведени йукъара ду х1ара мог1анаш, мила ву автор?

...Къеначу ден- ненан ша цхьаь бен воцуш,

Цу йуьртахь кхуьура хьамсара к1ант:

Бахамо, цамгаро лацарна кхоьруш,

Цунна т1е хьийзара нана ц1е ерг:

- а) Рашидов Шаид " Даймохк"
- б) Сайдуллаев Хьасан "Ненан б1аьрхиш"
- в) Сулаев Мохьмад "К1анте"

7. Х1ун совг1аташ дина хилла к1антана дас-нанас?

- а) Дин, т1еман барзакъ;
- б) Машен;
- в) коч, мачаш.

8. Нохчийн хыакъволу поэтан Мамакаев 1аьрбин дахаран шераш хилла.

- а) 1928-1968;
- б) 1918-1958;
- в) 1908 1948.

9. Муьлхачу шарахь дуьйна йовза йолаелира Нохчийчохь поэзи езархошна Мамакаев 1аьрбин ц1е?

- а) 1936 - чу шарахь;
- б) 1934 - чу шарахь;
- в) 1938 - чу шарахь.

10. Муьлхачу шарахь зорба туйхира Мамакаев 1аьрбин дуьххьарлерчу поэзийн, стихийн сборникна, х1ун йара цуьнан ц1е?

- а) 1940-чу шарахь «Теркан тог1е»;
- б) 1938-чу шарахь «Даймахке».
- в) 1934-чу шарахь.

Тест №2

Вариант 11

1. Саракаев Хьамзат вина шо:

- А) 1927-2013;
- Б) 1933-2010;
- В) 1922-2008.

2. «Ирсе б1аьрхиш» ц1е йолчу дийцарехь болчу турпалхойн ц1ераш д1айазье:

---

3. «Ирсе б1аьрхиш» дийцарехь Ахьъйад йуьрта х1ун дан вьдуш вара?

- а) Самукьадаккха;
- б) Гергарчу нахе хьошалха;
- в) Лььран болх бан.

4. Легашка шад х1оьттира бохучу фразеологизман маь1на даста

---

5. Х1окху дешнийн автор мила ву?

Цецдевллера тахана тхо –

Х1ун ду-теша х1ара?

Самукьане тхан хьехархо

Сингаттаме вара.

- а) Махмаев Ж.М
- б) Нунуев С.-Хь.
- в) Мамакаев Э.

6. Меттан суртх1отторан г1ирс-фразеологизм шеца йолу предложени билгалъйаккха.

- а) Йуххе деана цхьа а адам доцуш, ч1ерий дайнера.
- б) Иза йамарта олхазар делахь а, шавшшингахь адамалла хиларе терра, де доьхгачу ч1ег1агах къахийтира цу шинна.
- в) Кхуьнан бенахь гуш дерш вайшинна ч1ерий ду моьттуш ву-кх со, -элира Махьмас.

7.Меттан суртх1отторан г1ирс-дустар шеца долу предложени билгалъйаккха.

- а) Эццахь еана схьайккхин, хьуна, цхьа къона зуда.
- б) Ц1ахь кегий бераш дара сан, царна сагатделла йобдура со.
- в) –Иштта аса ца кхетийча, х1ун дан воллура хьо?- шен иштта а т1е даьлла ге кхин т1е а даьккхина, вусавелла, борг1ал санна, д1ах1оьттира важа.

8.Меттан суртх1отторан г1ирс-метафора шеца йолу предложени билгалъйаккха.

- а) Сов муьста хилахь-наха охьатосур ву, т1ех мерза хилахь-верриг д1акхоллур ву.
- б) Ма кхералахь, со ледара хир вац хьуна.
- в) 1ожаллех ларло, амма мак хера.

9. «Къона» бохучу дашна синоним йалае_____

10. «Хьарам» бохучу дашна антоним йалае_____

Нохчийн литературин йоьалг1ачу чийрикан талламан болх (Тест№ 4).

Вариант 11

1. Литературин произведенехь исбаьхьчу дешнашца х1оттийначу 1аламан суьртах х1ун олу?

- а) сюжет;
- б) кульминаци;
- в) пейзаж.

2. Нунуев С.-Хь. вина шо:

- а) 1952; б)1956; в) 1958

3. «Х1орд» стихотворенин автор мила ву?

- а) Рашидов Шаид
- б) Мамакаев Эдуард
- в) Сулаев Мохьмад

4. Бексултанов Муса вина шо:

- а) 1950;

б) 1961;

в) 1954.

5. Бексултанов М. «Некълацар» дийцар йуккъера воккхачу стеган ц1е муха йара?

а) Зеламха

б) Дерказ

в) Ахъбъяд

6. Халкъан барта кхоллараллина йуккъе х1ун ца йог1у?

1) кицанаш; 2) х1етал-металш; 3) туьйранаш; 4) стихотворенеш.

7. Къамелехъ адамийн синхаам к1арг а беш, х1ума поэтически а, исбаьхъаллин а билгалонашца гойтучух х1ун олу?

1) эпитет; 2) эпиграф; 3) эпилог.

8. Латтамаш схъа а карабай, к1ел сиз хъакха:

*Б1ешераш хъалха цу ломахъ
Хилла ду дуьйцуш дерг вай.
Г1елонехъ даьхначу къоман
Дахар а хилла дац дайн.*

9. Фольклор х1ун йу?

а) цхъаммо аьлла дешнаш ду;

б) поэзи йу;

в) халкъо барта кхоьллинна исбаьхъаллин произведенеш йу;

10. Гайсултанов 1умаран нохчийн барта кхолларалле безам кхоьллира:

а) дас диначу весеташа;

б) нахе дукха ладег1аро;

в) денанас дийцинчу туьйранаша;

г) нохчийн 1адаташа.

7 класс

Тест №1

Вариант 1

3. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

5) дийцарш, статьяш;

6) стихаш, поэмаш;

7) х1етал-металш, иллеш;

8) пьесаш, романащ.

2. Х1ума поэтически а, исбаъхъаллин а билгалонашца гойтучу суртх1отточу г1ирсах олу:

- 1) пейзаж;
- 2) аллегория;
- 3) эпитет;
- 4) олицетворени.

3. Даима стигала хъобъжуш ерг.

Х1окху х1етал-металан нийса жоп билгалдаккха:

- 5) мунда;
- 6) туьнкалг;
- 7) борз;
- 8) к1удал.

4. Х1окху кицанехъ т1адамийн метта маъ1ница дог1у дош билгалдаккха.

Хих веддарг ... к1ел иккхина.

- 1) берда;
- 2) хъера;
- 3) раг1у;
- 4) т1ай.

5. – Х1айн адам, х1ун адам ду-те хъо? Мел ч1ог1а ц1ела кирчина хъо! Ас хъуна х1ун г1о дан деза?Ца лууш хъо йигахъ, ас г1о дийр ду хъуна.

Х1ара дешнаш х1окху илли т1ера ду:

- 5) Дади-Йурт йаккхаран илли;
- 6) Нохчийн шира илли;
- 7) Бабин Иэсин, ворх1 вешин йишин илли;
- 8) Ваша воцчу Сайлахин илли.

6. Диалог олу:

- 5) цхъамма дечу къамелах;
- 6) шина (йа масех) стага дечу къамелах;
- 7) дуьйцуш волчуьнга ладог1арх;
- 8) шен къамелехъ масалш далорах.

**7. – Рема йиги алахъа г1алмакхойн инарле,
И Дела ша воцург, шеца накъост воцуш,
Ша цхъалха ву алахъа цхъа нохчийн жима к1ант.**

Х1ара дешнаш х1окху илли т1ера ду:

- 1) Бабин Иэсин, ворх1 вешин йишин илли;
- 2) Нохчийн шира илли;
- 3) Ваша воцчу Сайлахин илли;

4) Дади-Юрт йаккхаран илли.

8. «Бабин Иэсин, ворх1 вешин йишин илли», «Нохчийн шира илли».

Х1ара произведенеш кхоьллина:

- 1) халкъо;
- 2) Мусаев Мохьмада;
- 3) Исмаилов Абус;
- 4) Саидов Билала;

9. «Бабин Иэсин, ворх1 вешин йишин илли» т1ехь йо1а дехар динера:

- 5) гуьржийн к1анте;
- 6) Бабин Иэсе;
- 7) аренца лелачу к1анте;
- 8) тилвеллачу к1анте.

10. Монолог олу:

- 1) цхьамма дечу къамелах;
- 2) шимма дечу къамелах;
- 3) кхаамма дечу къамелах;
- 4) дуккха а адамаша дечу къамелах.

Вариант 11

2. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

- 1) очеркаш, дийцарш;
- 2) стихаш, поэмаш;
- 3) иллеш, кицанаш;
- 4) повесташ, романащ.

2. Къамелехь дуьйцуш долу цхьа х1ума вукхуьнца дустуш далочу говзачу дешнех олу:

- 1) эпитет;
- 2) дерзор;
- 3) дустар;
- 4) метафора.

3. Даима йууш, цкъа а ца йузуш.

Х1окху х1етал-металан нийса жоп билгалдаккха:

- 1) кхаба;
- 2) хьер;
- 3) урчакх;
- 4) цергаш.

4. Х1окху кицанехь т1адамийн метта маь1ница дог1у дош билгалдаккха.

Нехан динара ... вуссу.

- 1) хотгала;
- 2) уйтга;
- 3) уьшала;
- 4) лайла.

**5. Буйсанна болийна тIом Iуьйренга белира, тов,
Вовшашна хала тIом бахбала буйлира, тов,
Молханан кIуьрана мархаи хIитта йуьйлира, тов,
Ша доха дуйлира, тов, цу элийн ва орца.**

ХIара дешнаш хIокху илли тIера ду:

- 1) Бабин Иэсин, ворхI вешин йишин илли;
- 2) Нохчийн шира илли;
- 3) Ваша воцчу Сайлахин илли;
- 4) Дади-ЙУрт йаккхаран илли.

6. Диалог олу:

- 5) цхьамма дечу къамелах;
- 6) шина (йа масех) стага дечу къамелах;
- 7) дуйцуш волчуьнга ладогIарх;
- 8) шен къамелехь масалш далорах.

**7. «Хьалахьабьжча вайна го и сийна стигланаш,
ЦIен деши ва хилла, езачун елара,
Цкьа бIаьриг ва тоха, шеен езар ва гина.**

ХIара дешнаш хIокху илли тIера ду:

- 1) Бабин Иэсин, ворхI вешин йишин илли;
- 2) Нохчийн шира илли;
- 3) Ваша воцчу Сайлахин илли;
- 4) Дади-ЙУрт йаккхаран илли.

8. «Дади-ЙУрт йаккхаран илли», «Ваша воцчу Сайлахин илли». ХIара произведенеш кхоьллина:

- 1) Саидов Билала;
2. Мусаев Мохьмада;
3. Исмаилов Абус;
- 4) халкьо.

9. – Ма доккха де ду-кха таханлера де дикачу кIенташна...» «Дади-ЙУрт йаккхаран илли» тIера хара дешнаш аьлла:

- 9) БахIадаран Муьстарга;
- 10) Дадин Аьлбикас;
- 11) Гуьржехара инарлас;
- 12) кIант винчу нанас.

10. Монолог олу:

- 1) цхамма дечу къамелах;
- 2) шимма дечу къамелах;
- 3) кхаамма дечу къамелах;
- 4) дуккха а адамаша дечу къамелах.

Тест №2.

1-ра вариант

1. «МухІажарш» произведени тІехь Коьра Хонкара дІаваха новкъаваларан хІун бахъана дара?

- а) Цигара меттигаш ган лаъара Коьрина.
- б) Дас аьлларг ца дича ца волура иза.
- в) Коьра цига болх бан воьдуш вара.

2. «Болат-ГІала йожар» произведени тІехь берашна хІунда дихкина дара йуьрташ шаьш довлар?

- а) Уьш тиладаларна кхоьрура.
- б) ХІетахь хан кхераме йара.
- в) Уьш вовшашца кьийсалора.

3. – Хьаштдоцург ду ахьа лелориг, Напсат. – хьенан къамел ду?

- а) БицІигин.
- б) Несарсолтин.
- в) СайдІалин.

4. Шен «Берзан бекхам» цІе йолчу произведенехь Мамакаев Іаьрбис гайтина:

- а) адаман кьизалла.
- б) халкъ махках даккхар.
- в) кьинхетаме хилар.

**5. «Дов дерзадо цо, дов доккху,
ЙА хьагІ йулла, хьагІ дІайоккху.
Кийра цІе цо латайо,
Кийра ша цо хІоттабо!»**

Муьлхачу произведенера ду хІара могІанаш?

- а) «Деган аз».
- б) «Дош».
- в) «Дарц».

6. Произведени дІайолалуш далийначу, цуьнан коьрта маьІна шайца гучудолучу говзачу дешнех ... олу:

- а) долор.
- б) кица.
- в) эпиграф.

7. «Даймехкан костаи» произведенин автор ву:

- а) Арсанукаев Шайхи.
- б) Рашидов Шаид.
- в) Мамакаве Мохьмад.

8. Адам аьчк-некъайистехъ Iаш долу мел хан йара?

- а) цхъа бутт сов.
- б) ши кIира.
- в) кхо-диъ де.

9. «Сайн ден дакъа,цIе-кIур доцуш

Ца дисийта,йукъ йихкина,

Iазап хьобгу лай хуьлучул,

Летта вала резахилла».

Муьлхачу произведенера ду хIара могIанаш?

- а) «Шуьнехъ дош».
- б) «Нохчо ву со».
- в) «Берзан бекхам».

10. Исбаьхьаллин произведенешкахъ адамиин амал а, дахар а гайтаран кепак олу:

- а) автограф;
- б) васт;
- в) жанр;

Вариант 11

1. «Напсат» произведени тIехъ коьрта турпалхо шен гергарчу нахах къаьстаран хIун бахъана дара?

- а) ГIала йаханчохъ тилаеллера.
- б) Новкъахъ вагон тIера охъайобссинера.
- в) Шен кIентий болчу йобдуш хиллера.

2. Нажий, Цицкий Iинах чукхобссича, Мокхаз резавоцуш хIунда вара?

- а) Цу шиннах къахийтира цунна.
- б) Мокхазан доттагIий бара уьш.
- в) И шиъ вохка лаъара цунна.

3. – 1941-гIа шо чекхдолуш, Iай, дукха чIогIа а, лерина а кечийна, окопашний, блиндажашний чудирзира тхо. – хьенан кьамел ду?

- а) Идрисов Абухьаьжин.
- б) Мальсагов Джигирханан.
- в) Нурадилов Ханпашин.

4. Шен «Хьайбахахь йазийна байташ» цIе йолчу произведенехь Бисултанов Аптис гайтина:

- а) кьонахчун билгалонаш.
- б) халкъ махках даккхар.
- в) доттагIалла чIагIдалар.

**5. «Хьоза, пелаг санна, даьхьна,
РагIун тхов кIел кхобссина.
ЧIегIаг дIогахь, кхор тIе хиьна,
Мох тилехьа лечкьина.»**

Муьлхачу произведенера ду хIара могланаш?

- а) «Дош».
- б) «Зов».
- в) «Дарц».

6. Произведени дIайолалуш далийначу, цуьнан коьрта маьIна шайца гучудолучу говзачу дешнех ... олу:

- а) эпиграф.
- б) кица.
- в) долор.

**7. «Терзан тIе ца дуьллу
Цо деший, даьхний,
Халонехь хадочохь
Хьуьнаран мах».**

Муьлхачу произведенера ду хIара могланаш?

- а) «Даймехкан косташ».
- б) «Деган аз».
- в) «Шуьнехь дош».

8. Iаьлбага шена елла говр схьаэца реза хIунда вацара Коьра?

- а) Iаьлбаган да реза хир вацара.
- б) Дукха безачу механ совгIат дара иза.
- в) Коьра поезд тIехь ваха везара.

9. «Шуьнехь дош» произведенин автор ву:

- а) Мамакаев Iаьрби.

- б) Шайхиев 1алвади.
- в) Сулейманов Ахьмад.

10. Х1ума поэтически а, исбаъхьаллин а билгалонашца гойтучу суртх1отточу г1ирсах олу:

- а) пейзаж.
- б) аллегория.
- в) эпитет.

8 класс

Тест № 1

Вариант 1

1. Муълхачу произведенин йукъара ду х1ара могонаш?

«ЙУха а мостаг1ий
Берзийна готте,
ЙУха а къевли д1а

Баъччалла т1еэц
Анас д1ах1обтти
Мехкан тур ду

х1инца

Хадийна гуо.

Даьккхинарг цо!..»

- 1) «Дег1аста»;
- 2) «Лаьмнийн дийцар»;
- 3) «Тимуран тур»;
- 4) «Къобзана».

2. Нохчийн поэзехь дуьххъара г1улчаш йаьхнарг ву:

- 1) Дудаев 1абди;
- 2) Сальмурзаев Мохьмад;
- 3) Мамакаев 1аьрби;
- 4) Айсханов Шамсудди.

3. Нохчийн халкъан иллеш муълхачу жанрана йукъадог1у:

- 1) проза;
- 2) поэзии;
- 3) драматургии;
- 4) барта кхолларалла.

4. Х1окху дешнийн автор ву:

«...нохчийн фольклор 1амор, аьттехъа а меттигера маь1на долуш хилла ца 1а. Цкъацкъа нохчийн фольклоран масех дашехь дуккха а эзарнаш шерийн геннара аьзнаш хеза.»

- 1) Пушкин А.С.;

- 2) ЙАковлев
- 3) Услар П.К.;
- 4) Семенов Л.П.

5. Кхаа дешдекъах лаьтташ стопа а йолуш, тохар (ударный слог)

хьалхарчу дешдекъана т1ехь делахь, иза йу:

- 1) йамб;
- 2) анапест;
- 3) дактиль;
- 4) хорей.

6. Муьлхачу произведенин т1ера ду х1ара мог1анаш:

«-Новкъахь д1ахъаьжча гира сунна далош йийсарш. Доккха х1ума а ду х1ара-м, кхечара вайга схъакхуйлу, вайчара Турце кхуйлу йийсарш!»

- 1) С. Бадурев «*Иадат*»
- 2) 1. Гайсултанов «*Болат-г1ала йожар*»
- 3) Х. Ошаев «*Иччархо Абухъаьжа Идрисов*»
- 4) С. ЙАшуркаев «*Напсат*»

7. Муьлхачу шарахь арадала доладелла, «Серло» ц1е а йолуш, нохчийн дуьххьарлера газет?

- 1) 1923;
- 2) 1925;
- 3) 1934;
- 4) 1922.

8. «Ненан б1аьрхиш» поэма йазйина:

- 1) Абузар Айдамировс;
- 2) Хъасан Сайдулаевс;
- 3) Сайд-Хъусайн Нунуевс;
- 4) Хъамзат Саракаевс.

9. Ш. Арсонукаевн «Тимуран тур» поэми т1ехь толам къовсуш леттарг мила ву?

- 1) Борзаб1аьрг;
- 2) Чаку
- 3) Бахъадур;
- 4) Бахъаг.

Вариант 11

1. «Къоьзана» поэмин автор ву:

- 1) Муса Ахмадов;
- 2) 1арби Мамакаев

- 3) Мохъмад Мамакаев;
- 4) ЙАмлихан Хасбулатов.

2. Сулейманов Ахьмадан муьлхачу поэми т1ера ду х1ара дешнаш:

К1ентан йаххый, йоь1ан Эххый ма гойла д1адаьлла де.

Кхана уьш д1адовлуш делахь, ца вехаи со тахна ле...

- 1) «Дог дохден ц1е»;
- 2) «Дахаран генаш»;
- 3) «Лойша сунна»;
- 4) «Ц1ен книга»я 1еса поэма».

3. Нохчийн гоьйаьллачу поэтессас Анзорова Балкана йазйна:

- 1) «Нохчийчоь – сан маьрша ага»;
- 2) «Безаман декхар»;
- 3) «Деган аз»;
- 4) «Б1аьвнаш».

4. Муьлхачу авторан, муьлхачу произведенин т1ера ду х1ара дешнаш:

«...И даь1ахкаш – шовзткъе доьалг1ачу шарахь Казахстанехь кхелхинчу кхуьнан доьзалан йара, шен махкахь д1айохка ц1а йахьаш...

Да, нана, зуда, к1ант, йо1».

- 1) 1. Дадашевн «Дайна бер»;
- 2) С. ЙАшуркаевн «Маьрк1аж-бодан т1ехь к1айн хьобкх»;
- 3) С.-Хь. Нунуевн «Лазийна шовда»;
- 4) М. Ахмадовн «Мохк бегийча».

5. «Х1усамнанас х1ар а ши хьаша т1езцна, тоьхна кхарна уьстаг1 а бийна, шорт а даа а, мала а шун х1оттош. Цул т1аьхьа, кхана чарх а елла, д1авохуьйтур ву шуьша аьлла, охьавижийна...».

Муьлхачу туьйранна т1ера ду и дешнаш:

- 1) «Ч1инг1аз»;
- 2) «Хьекъал долу йо1»;
- 3) «Астаг1а Тимар»;
- 4) «Мискачу стеган к1ант».

6. Муьлхачу илли т1ехь массо а цхьаьна гайтина ву, Вайн халкъан турпалхой:

Мадин Жаьммирза, Таймин Биболат, Зайтан Шихмирза, Жумин Акхтула, Баьччин Элмарза.

- 1) «Аьккхин Жанхотан илли»;
- 2) «Чеченарчу Мадин Жаьммирзан илли»;
- 3) «Жумин Акхтулин илли»;

4) «Эла Муслстан, Адин Сурхон илли».

7. Муълхачу поизведенин турналхой бу х1орш:

Муџ1а, Iума, хьалдолу Куьйра, кьехо Кана.

- 1) «Кхетаме Хьамид»;
- 2) «Олдам»;
- 3) «Жа1у»;
- 4) «Тимуран тур».

8. Мила ву «1а» стихотворенин автор:

- 1) Ахьмад Нажаев;
- 2) Шамсуддин Айсханов;
- 3) 1абди Дудаев;
- 4) Саь1ид Бадуев.

9. «Ц1еран арц» повесть т1ехь муълха турпалхо ву 40 шо хир долуш?

- 1) Хонмурд;
- 2) Кулдевич;
- 3) Мирза;
- 4) Элберт.

Дог1а (к1йучи)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	1	4	4	3	2	2	2	3	4	2	1	2	2	1	3	2	1

Тест 2

Вариант I:

1. « Сай» стихотворенин автор мила ву?

1. Гацаев С.; 2) Сулаев М.; 3) Мамакаев 1.

2. Гацаев Са1ид вина а, д1акхелхина а шереш:

1)1901-1937 ; 2) 1922-1995 ;
3) 1920-1992; 4)1938-2012

3. Мила ву дуьххьара нохчийн абат йазйнарг, муълхачу шарахь арайаьлла иза?

1) 1862 ш. Досов Къеда; 2) 1870 ш. Эльдаров Таьштмар; 3) 1920 ш. Джамалханов Зайнди.

4. Нохчийн поэзехь дуьххьара г1улчаш йаьхнарг ву:

1) Дудаев 1абди; 2) Мамакаев 1аьрби; 3) Сальмурзаев Мохьмад;

5) Айсханов Шамсудди мил ву

---

6. Х1окху дешнийн автор ву:

«...нохчийн фольклор 1амор, аьттехьа а меттигера маь1на долуш хилла ца 1а. Цкъацкъа нохчийн фольклоран масех дашехь дуккха а эзарнаш шерийн геннара аьзнаш хеза».

1) Пушкин А.С.; 2) Яковлев ; 3) Услар П.К.; 4) Семенов Л.П.

7. Муьлхачу шарахь арадала доладелла, «Серло» ц1е а йолуш, нохчийн дуьххьарлера газет?

1) 1923;   2) 1925;
3) 1934;   4) 1922.

8. 1.-Хь. Хамидовн «Лийрбоцурш» ц1е йолчу турпалаллин драмин коьртачу турпалхочун ц1е йара ...

1) Шерипов А.; 2) Нурадилов Х.; 3)Мухамед- Мирзоев Хаважи.

9. Къамелехь адамийн синхаам к1арг а беш , х1ума поэтически а, исбаьхьаллин а билгалонашца гойтучух х1ун олу?

1) эпитет; 2) эпиграф; 3)эпилог.

10) Литературин произведенехь исбаьхьчу дешнашца х1оттийначу 1аламан суьртах х1ун олу?

1) сйужет; 2) кульминаци; 3) пейзаж.

Вариант II:

1. Нохчийн литературин бухбиллархо ... ву.

1) Ахмадов Муса; 2) Бадиев Саь1ид-Салихь; 3) Гайсултанов 1умар;
4) Нажаев Ахьмад.

2. Стихашкахь йазийнчу произведенехь ... олу.

1) баллада; 2) роман; 3) поэма; 4) повесть.

3. Нажаев Ахьмад вина а, д1акхелхина шераш:

1)1901-1937 ; 2) 1922-1995 ;
3) 1920-1992; 4)1895-1943;

4. Мамакаев 1аьрби вина йурт:

1) Элистанжа; 2) Хьалха-Марта; 3)Лаха –Невра.

5. «Нохчийн лаьмнашкахь» поэмин автор мила ву?

1)Мамакаев 1.; 2) Бадуев С.; 3) Айсханов Ш.

6. Х1ун бахъана дара Бадуев С.-С. «Бешто» повестехь Бештога Бусана цайахар?

1)Бешто Бусанех цавашар; 2)Бештонна Бусанин нах резацахилар; 3)Бештон куралла;

4)Бусанина Бешто цавезар.

7. «Кавказан латга», «Йо1е», «Даге», «Сайн к1анте», «Нохчийн»-х1окху произведенийн автор ... ву.

1)Мамакаев Мохьмад; 2) Рашидов Шаид;

3)Мамакаев 1аьрби; 4)Окуев Шима.

8. Муьлхачу стихворенера ду х1ара могланаш?

Ц1ен зезаг дасталац гарманан арахь,

Стиглара можа малх хьобжуш ца хилча.

Ирс долуш хилла вац уьйрех д1атилча,

Даймахках ваьллачун дог хуьлу ирча.

«Кавказан латга»;

1) «Йо1е»; 2) «Даге»

9. «Г1ирмасолтас йаьккхина са» дийцаран автор мила ву?

1) Мамакаев 1аьрби; 2) Хамидов 1абдул-Хьамид; 3) Сальмурзаев Мохьмад.

10. Товсолт, Нурбика, Нурседа, Анна Львовна х1ара романан турпалхой муьлхачу произведени йуккъера бу?

1) «Нохчийн лаьмнашкахь», 2) «Лаьмнаша ца дицдо», 3)«Абубешар»

9 класс

Тест№1

Вариант I:

1. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

1) Пьесаш, повесташ;

3) Кицанаш, туйранаш;

2) Стихаш, поэмаш,

4) Дийцарш, романащ.

2. Нохчийн исбаьхьаллин литературин бухбиллархо лору:

1) Сальмурзаев Мохьмад;	3) Бадуев СаьИид;
2) Мамакаев Мохьмад;	4) Дудаев Iабди.

3. «Бешто» повестан коьртачу турпалхочун Бештон ненан цIе йу:

1) ПетIамат;	3) Рахьимат;
2) РакаIат;	4) Селахьат.

**4. – Со лаа ма лела, со тара ма лела,
Ваша воцчу вешина вошалла доьху ас,
Шича воцчу шичина уллохь гIо доьху ас, –
Олуш, лен велира, тов, и ...**

Лакхара дешнаш хIокху илли тIера ду:

1) Аьккхийн Жанхотан илли;	3) Къеначу Дадин илли;
2) Чечанарчу Мадин Жаьммирзин илли;	4) Обарг Варин илли.

**5. Кху Теркан куьзган чохь
Маьлхан сурт лела,
ТогIе чохь сийна бай,
Ховха мотт санна,
Бердашца гаьннаш тIехь
Олхазарш дека ...**

Лакхара могIанаш нохчийн поэтан Мамакаев Iаьрбин ... стихотворени тIера ду:

1) Кавказан латта;	3) Даге;
2) ЙоIе;	4) Сайн кIанте.

6. «Кхетаме Хьамид» дийцаран автор ву:

1) Бадуев СаьИид;	3) Айсханов Шамсуддин;
2) Мамакаев Мохьмад;	4) Сальмурзаев Мохьмад.

**7. Ца оьшучохь хьайн корта Iожална кIел ма лецалахь, амма толамна
оьшучохь и кхоо а ма гIорталахь! ТIаьхьенан ойла тIех йиначух къонах ца
хилла!**

Х1ара дешнаш ... произведени т1ера ду:

1) Ц1еран арц;	3) Лаъмнаша ца дицдо;
2) Мало – хало;	4) Лийрбоцурш.

8. Хамидов 1-Хь. «Лийрбоцурш» ц1е йолчу пьеси т1ехь вуьйцу турпалхову:

1) Шерипов Асланбек;	3) Дачиев Хансолта;
2) Нурадилов Ханпаша;	4) Висаитов Мовлади.

9. Х1ума поэтически а, исбаьхьаллин а билгалонашца гойтучу суртх1отточу г1ирсах олу:

1) пейзаж;	3) эпитет;
2) аллегория;	4) олицетворени.

10. Дахарера г1уллакхаш гойтуш, билгалволчу стагах дуьйцуш йолчу жима эпически произведенех олу:

1) новелла;	3) поэма;
2) дийцар;	4) очерк.

Вариант II:

1. Нохчийн халкъан барта кхоллараллин жанраш йу:

1) дийцарш, статъйаш;	3) х1етал-металш, иллеш;
2) стихаш, поэмаш,	4) пьесаш, романащ.

2. Нохчийн маттахь 1925-чу шарахь арадаьллачу газетан ц1е хилла:

1) «Седа»;	3) «Совг1ат»;
2) «Серло»;	4) «Сердало».

3. «Бешто» повестан коьртачу турпалхочун Бусанин ден ц1е йу:

1) Хизар;	3) Хьамид;
2) Олхазар;	4) Бета.

4. Хьо дахарх царна

*Кхаъ хилийта – лоруш,
Уьш резахинболчу
Некъаца г1олахь,
Хьайна вон аьндолчу*

Дашах ларлолахь.

Лакхара мог1анаш нохчийн поэтан Мамакаев 1аьрбин ... стихотворени т1ера ду:

1) Даге;	3) Кавказан латта;
2) Йоле;	4) Сайн к1анте.

5. «Мало – хало» дийцаран коьртачу турпалхочун Шабин к1ентан ц1е йу:

1) Салман;	3) Къамил;
2) Къайма;	4) 1усман.

**6. Хетарехь, ткъех шо бен,
К1ентан хир дацара,
Куц долуш, овзда дег1
И хилар гуш дара.**

Х1ара мог1анаш ... васт гойтуш ду:

1) Шах1идан;	3) Аслаг1ин;
2) Бештон;	4) Ч1ирхочун.

7. «Лаьмнаша ца дицдо» романан турпалхочун Тавсолтин х1усамненан ц1е йу:

1) Курседа;	3) Нурседа;
2) Нурбика;	4) Курбика.

8. Нохчийн йоза кхолладаларан хьалхара мур х1окху графикин буха т1ехь бу:

1) кириллицин;	3) 1аьрбийн;
2) латиницин;	4) гуьржийн.

**9. – Хьо вийхира ва соьга цу йуьртан тхьамданаша,
Ас вехча велира хьо цу йуьртан тхьамданашна
Дег1аха мерза са цара хьайга ва дехахь,
Ахь даккхий д1алолахь дег1аха мерза са.**

Лакхара дешнаш х1окху илли т1ера ду:

- 1) Аьккхийн Жанхотан илли;

- 2) Теркаца хъала-охъа вехаш хиллачу эла Мусостан, Адин Сурхон илли;
- 3) Эвтархойн Ахьмадан илли;
- 4) Эла Къахъармин илли.

10. Адамна санна, садоцчу х1уманна т1едерзош дош аларан исбаъхъаллин кепак олу:

- 1) дустар;
- 2) метафора;
- 3) олицетворени;
- 4) композици.

Дога

9-10 балл	7-8 балл	5-6 балл	1-4 балл
5	4	3	2

ВарВариант I:		Тест 2	
1	3	1	3
2	3	2	2
3	2	3	1
4	1	4	1
5	2	5	4
6	4	6	3
7	3	7	2
8	2	8	3
9	3	9	2
10	4	10	3

Тест № 2

Вариант I:

1. Хъан йазйина поэма «Кхоллам»?

а) 1аърби Мамакаевс; б)Билал Саидовс; в) Шайхи Арсанукаевс; г)Джамалдин ЙАндиевс.

2. 1аърби Мамакаев вина:

а) 1913 шарахъ; б) 1918 шарахъ; в) 1920 шарахъ; г) 1917 шарахъ.

3. Стихийн чаккхенашкахъ цхъана кепара декачу аьзних олу:

а) хорей; б) рифма; в) йамб; г) дактиль.

4. Хъенан йу «Даггара» ц1е йолу стихотворенийн сборник?

- а) Ошаев Хамидан; б) Сулаев Мохьмадан;
- в) Муталибов Зайндин; г) Ахматова Раисин.

5. Хъан гочйна г1араваьллачу обрсийн классикан М.Ю.Лермонтовн «Измайл-Бей» поэма?

- а) Хамидов 1абдул-Хьамида; б) Мохьмад Мамакаевс;
- в) 1умар Гайсултановс; г) Эдилов Хасмохьмада.

6. Лиро-эпически хормехь йазйна дукхахьолахь хуьлу:

- а) дийцарш; б) поэмаш;
- в) повесташ; г) романащ.

7. Хъан йазйна повесть «Велларг денвар»?

- а) Нажаев Ахьмада; б) Шамсуддин Айсхановс;
- в) Сулаев Мохьмада; г) Дудаев 1абдис.

Вариант II:

1. Стихотворенин «Гуьйренан зезаг» автор мила ву?

- а) Раиса Ахматова; б) Билал Саидов; в) Гадаев Мохьмад – Салахь.

2. Эдилов Хасмагомед вина:

- а) 1922 шарахь; б) 1821 шарахь; в) 1932 шарахь.

3. Поэма «Сийлаха» йара Эдилов Хасмагомедан:

- а) кхоалг1а поэма; б) дуьххьарлера поэма; в) уьтталг1а поэма.

4. Поэма йу:

- а) прозехь йазйна говзар; б) стихашца йазйна йоккха произведени; в) 3-4 байтехь лаьтга произведени.

5. Нохчийн маттахь дуьххьара арадаьлла газет:

- а) «Къинхьегамхо»; б) «Серло»; в) «Даймохк»; г) «Нийсо».

6. Хъан йазйна поэма «Жа1у»?

- а) Сальмурзаевс М.С.; б) Аисхановс Ш.К.; в) Нажаевс А.И.; г) Дудаевс 1.Д.

7. «Къоьлла тоьлла, х1усам йоьхна», - муьлха поэма йолало оцу дешнашца?

- а) «Сийлаха»; б) «Жа1у»; в) «К1айн котам».